

KALEJDOSKOP KULTURALNY

Gazetka internetowa uczniów Gimnazjum nr 1 w Myślenicach

Numer wydania

4/2015/2016

Data: grudzień 2015

Za kilka dni rozpoczną się święta Bożego Narodzenia. Z tej okazji, ten numer gazetki zaczynamy od tematu

O czym należy pamiętać podczas wigilijnej wieszery:

1. W wigilię najwazniejszy jest wspólnie spędzony czas z rodziną, dlatego najpierw należy zjeść wspólną wieszery, a dopiero później otwierać prezenty.
2. Przy stole wigilijnym trzeba wyłączyć telewizor, aby nic nie przeszkadzało nam w spożywaniu świątecznej kolacji.
3. Osobą, która rozpoczyna składanie wigilijnych życzeń, powinien być gospodarz.
4. Pamiętajmy, aby podzielić się opłatkiem najpierw z osobami starszymi.
5. W składaniu sobie wzajemnych życzeń, pierwszeństwo mają osoby starsze.
6. Niestosowne jest składanie wszystkim osobom tych samych życzeń.
7. Rybę powinno jeść się specjalnymi sztućcami - nieostrym, skośnie zakończonym i szerokim nożem oraz szerokim widełkiem.
8. Przy stole wigilijnym powinniśmy unikać drażniących tematów na przykład o polityce czy finansach, aby uniknąć wszelakich sporów w tak radosny wieczór

Emilia Teper Ania Garbień kl.1B

Boże Narodzenie jest najciekawsze w Małopolsce

Co roku na terenie całej Małopolski przygotowywane są jarmarki, festiwale i warsztaty artystyczne o świątecznej tematyce. Rynki dużych miast są pięknie przyozdobione, a w centrach często stawiane są lodowiska. Każdy może tutaj poczuć świąteczny czar. Oto kilka z atrakcji zorganizowanych przez nasze województwo.

1. Od jedenastu lat w grudniu w Lanckoronie odbywał się zimowy festiwal - *Anioł w miasteczku*. W czasie imprezy najbardziej zasłużeńi dla miejscowości społecznicy, ludzie kultury i sztuki otrzymują honorowy tytuł Anioła Lanckorony. Grudniowy festiwal pełen jest aniołów w rozmaitych formach. Można tu wybrać idealny prezent, a nawet samodzielnie wykonać aniołka dla bliskiej osoby.

2. Na krakowskim Rynku Głównym, od 1937r., zawsze w pierwszy czwartek grudnia, pod Pomnikiem Adama Mickiewicza odbywa się konkurs na najpiękniejszą szopkę. Można tam kupić piękne świąteczne kartki ze zdjęciami najpiękniejszych dzieł z lat poprzednich.

3. Żywą szopkę przed Kościołem franciszkanów w Krakowie można oglądać przez trzy świąteczne dni, podczas których odbywają się jasełka, koncerty kolęd oraz różne konkursy

Izabela Lenart kl.3E

Gwiazdka

Wyciągnij rękę, zamknij oczy
i pomyśl życzenie, swoje najskrytsze.
Poczujesz na dłoni
zimną, małą gwiazdkę dającą nadzieję.
Widzisz ich więcej,
wirują wokół ciebie.
Uśmiechasz się, zerkasz w górę i mnie dostrzegasz.
Świecę jako pierwsza na ciemnym niebie,
O! Właśnie mrugam do ciebie.

Emilka Zawada kl.1B

Kroniki Trzynastu Światów

Świat Utracony

4) Nigdy więcej!

- Dziadku, a kto to są strażnicy?

- To rasa istot strzegących miejsc, w których magia kumuluje się i wypływa w postaci materialnej.

- A czemu widziałeś go inaczej, niż Lora?

- To proste: bo jestem jego panem. Na czym to polega, dowiedziałem się właśnie od niego.

* * *

- Więc na czym polega to, że jestem twoim panem? - zapytał Adams Vinns.

Wraz ze strażnikiem, który przedstawił się jako Flogi¹, siedzieli na kamieniach w jego domu, który był właściwie jaskinią Prymitywnie Wykutą W Surowej, Żywej Skale (dalej nazywane PWWSZS) przy stole PWWSZS. W rogu stało łóżko PWWSZS, a światło zapewniał strumień lawy wypływający z otworu PWWSZS. Lora wolała pozostać na zewnątrz.

- To, że widzisz mnie jako skrzata, o tym świadczy, zaś wynika z tego to, że cokolwiek rozkażesz, wypełnię to.

- Ale wynika z czego? - spytał Adams.

- Jesteś władcą ognia - odparł Flogi.

- Co? JA? Mieszkaniec zwykłego miasteczka, w zwykłym kraju, na zwykłym świecie?

- Pomyśl przez chwilę. Czy w twoim życiu nie działo się coś dziwnego, gdy stykałeś się z ogniem?

* * *

- Ej, Adams Wino, założymy się?!

Adams spojrział w stronę, z której dobiegł krzyk. To był klasowy tyran, Jeremy.

---

¹ Według nauki w XVIII w. flogiston był materią ognia.

- Czego chcesz?
- Dam ci dziesięć dolców, jak włożysz rękę w ogień.
- A jak nie?
- To już jesteś martwy.

Adams zdenerwował się. Wyciągnął w jego stronę rękę z rozłożonymi palcami i wypowiedział słowo, którego nie rozumiał:

- *Ignis!*

Z ręki wystrzeliły mu płomienie, którymi podpalił ubranie Jeremiego. Miał potem kłopoty, ale nic mu nie udowodniono. No i jedno trzeba przyznać Jeremiemu. Dał mu należne dziesięć dolarów.

* * *

"Wielkie nagrody! Jeżeli przejdziesz trzydzieści metrów po rozżarzonych węglach, otrzymasz najnowszy telefon marki Nokia!" - głosił plakat.²

- A może pan? - zapytał Adamsa kierownik stoiska. Vinns spojrzął na węglową ścieżkę. Wydała mu się śmiesznie mała i zimna.

- Jasne - odparł Adams, po czym wszedł na ścieżkę. Przeszedł ją po raz pierwszy, potem drugi. A za trzecim razem stanął na środku ścieżki, rozłożył ręce i wyrzekł tajemne słowo:

- *Ignis!*

Węgłe zapłonęły ogniem wysokim na kilka metrów³, Adams zaś wyszedł, spojrzął na kierownika stoiska i rzekł:

- Poproszę moją Nokię.

* * *

- To jest beznadziejne - stwierdził Adams. Trzymał w ręku list, który miał zamiar wysłać do swojej starej ciotki.

---

² Żadnego lokowania produktu, bo to była Nokia 3310. Legenda w Internecie, ale już prawie nikt tego nie używa.

³ Jeżeli zapytacie teraz, czemu bał się wskoczyć do wulkanu, to wyobraźcie sobie coś takiego: kąpaliście się kiedyś, prawda? Pewnie tak. To teraz poproście jakiegoś szypra, żeby Was zabrał na środek Atlantyku i wyrzucił za burtę, po czym dopłyńcie z powrotem. Poza tym chodzenie po rozżarzonych węglach teoretycznie wcale nie jest takie trudne. Teoretycznie.

- *Ignis!* - powiedział i spalił go. W ręce. Będzie musiał napisać inny.

* * *

- Właściwie, to tak. - odpowiedział Adams Flogiemu.

- Skoro to ustaliliśmy, podpal ten stół - powiedział Flogi. - Tak po prostu, żeby ci udowodnić, że umiesz.

- Ale... to jest skała.

- No. Podpal ją. Chyba, że nie umiesz.

- Mówisz?

- Tak. Chyba, że nie jesteś nic wart.

- CO?! JA NIC NIE WART?!

- TAK! ZERO TO TWÓJ SYMBOL! TAK, TWÓJ! JESTEŚ ZEREM, JESTEŚ ZEREM!

Adams się wzburzył i rzekł:

- *JAM JEST ADAMS VINNS, OSTATNI Z WINEWSKICH, WŁADCA
OGNIA!!! ROZKAZUJĘ CI SKAŁO, PŁOŃ!!! IGNIS!!!⁴*

Stół PWWSZS zaczął płonąć, następnie ogień rozniósł się na łóżko i ściany. Adams i Flogi stali pośrodku wyraźnie zażenowani, ale zadowoleni z tego, że królowa Lora wolała poczekać na zewnątrz.

W końcu po paru minutach Adams obejrzał spalony dom PWWSZS i powiedział:

- Flogi, nigdy więcej mnie nie wnerwiaj. Nigdy więcej.

---

⁴ łac. Ignis - ogień.

Wyjazd na spektakl „Jasiński”

16 grudnia pojechaliśmy do Teatru Starego na sztukę pod tytułem „Jasiński”. Na scenie wystąpił tylko jeden aktor, który wcielił się w rolę Bruna Jasińskiego. Jego monolog opowiadał o tym, jak wydał swoich bliskich i stracił wszystko zachłyśnięty ideologią komunizmu. Spektakl bardzo mi się podobał. Michał Majnicz zachwycał nas swoją dykcją, mimiką twarzy, dynamiką i świetną grą. Sam wydawał dźwięki, na przykład przejeżdżającego auta lub stąpania po błocie, które brzmiały tak realistyczne jakby były puszczane z nagrania. Scena była kameralna. Głośna i nowoczesna oprawa muzyczna sprawiła, że byliśmy jeszcze bardziej zainteresowani spektaklem. Wszystkim bardzo polecam to przedstawienie.

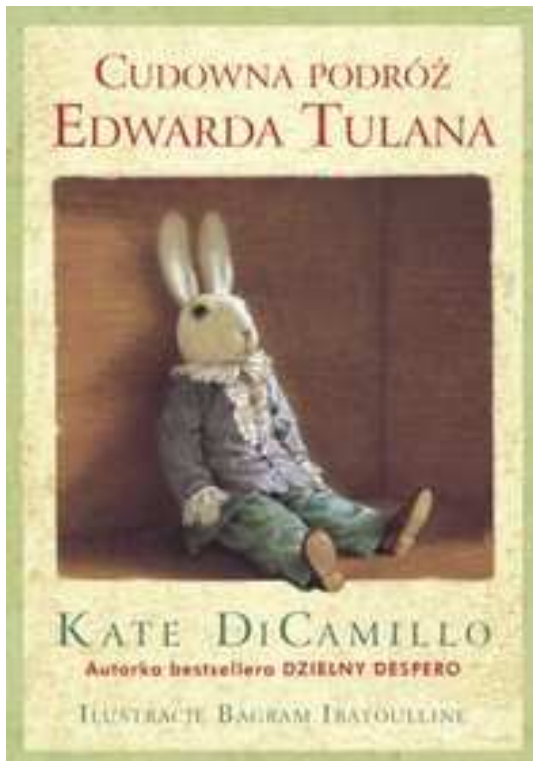
Izabela Lenart kl.3E

Książka idealna pod choinkę

Cudowna podróż Edwarda Tulana

Piękna i mądra książka do wielokrotnego czytania. Opowiada o długiej podróży maskotki, królika Edwarda, który trafia do kolejnych ludzi i poznaje nowe środowiska. Pełna humoru z zaskakującym szczęśliwym zakończeniem.

Strajk na Boże Narodzenie

Wydaje się, że w okresie przedświątecznym lista obowiązków pani domu nie ma końca. Dlatego w tym roku Joy, Laura i ich przyjaciółki z klubu robótek ręcznych decydują się na strajk. Jeśli ich mężowie i dzieci oczekują wystawnych Świąt, muszą zająć się wszystkim sami. Bojkot świątecznych obowiązków zaczyna żyć własnym życiem, gdy pewna reporterka nagłośni sprawę w gazecie i do strajku przyłącza się więcej kobiet. Bardzo zabawna i wesoła książka, która zwłaszcza w okresie świąt rozśmieszy każdego.

Izabela Lenart kl.3E

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA INACZEJ (CZYLI W RÓŻNYCH KULTURACH)

Dnia 25 – go kislew (gregoriańskim odpowiednikiem kislew jest listopad – grudzień) Juda Machabejczyk (rok 164 przed erą chrześcijańską), po odniesionym zwycięstwie nad Syryjczykami z uwolnieniem Judei od nieprzyjaciół, odbył święty pochód do Jerozolimy i, oczyściwszy świątynię od pogan, złożył pierwszą ofiarę na nowo zbudowanym ołtarzu. Uroczystość ta uwydatniała nie tylko zwycięstwo słabych nad silniejszymi, mniej licznych nad liczniejszymi, bogobojnych nad bezbożnymi, ale głównie, zwycięstwo judaizmu nad heleńskim poganizmem, Boga Izraela nad bałwochwalcami. Po ukończeniu tej uroczystości postanowiono co roku od dnia 25 – go kislew obchodzić ośmiodniową uroczystość poświęcenia (chanuka – poświęcenie, świeczki).

Jest obchodzona owa pamiątka przez zapalenie w ciągu ośmiu dni, co wieczór świeczek, zaczynając od pierwszego wieczoru jedną świeczkę i dodając w każdy następny wieczór po jednej świeczce tak, że ostatniego wieczora pali się osiem płomieni.

O tym, że dzisiejsze palenie świeczek ma za cel przede wszystkim uwiecznienie pamięci bohaterskiego zwycięstwa i inauguracji świątyni, a w mniejszym stopniu legendy o cudownym dzbanuszkę z oliwą, przekonuje jedna z modlitw.

Religia nie nakazuje spożywania określonych posiłków, chociaż powstała tradycja spożywania naleśników z serem, placków ziemniaczanych (latkes), pączków nadziewanych konfiturami, dżemem lub marmoladą i posypanych cukrem pudrem (sufganijot).

Dla niereligijnych Żydów chanuka przybrała formę świeckiego święta, w którym na wzór Bożego Narodzenia, dzieciom daje się prezenty, w tym także gotówkę lub czekoladki w kształcie monet. Popularne są gry hazardowe – dorośli grają w karty, a dzieci w grę z drederelem (fryga, drejdl), gdzie stawką są czekoladki lub/i cukierki.

Dridyl (po hebrajsku także sewiwon) to odlane z ołowiu sześciianki z dwoma przeciwległymi sztyftami, górnym i dolnym, stanowiącymi oś stałą sześciianu. Na każdej z czterech ścian bocznych znajduje się jedna z czterech liter hebrajskich – nun, gimel, hej, szin, które są pierwszymi literami w zdaniu: nes gadol haja szam (wielki cud stał się tam). Po powstaniu Państwa Izrael literę szin zastąpiono literą

pej i dziś napis brzmi: wielki cud stał się tu (nes gadol haja po). Drejdl puszczone w ruch za zakręceniem górnego sztyftu, po dłuższym lub krótszym ruchu wirowym, pada na jedną ze ścianek, litera znajdująca się wtedy na wierzchniej ścianie, jeżeli zgadza się z zapowiedzianą z góry przez gracza, daje wygraną.

Podczas Chanuki wolno pracować, chociaż kobietom zaleca się powstrzymanie od niej na czas palenia się świec. Jest to szczególnie traktowanie kobiet na pamiątkę bohaterstwa Judyty, opisanego w księdze Judyty.

W Izraelu chanuka ma dodatkowo wymiar państwowy i militarny, za sprawą podkreślanego związku z powstaniem Machabeuszy.

Julia Wójtowicz Aleksandra Banowska

1. Buddyzm i święta Bożego Narodzenia

Buddyści nie obchodzą Świąt Bożego Narodzenia. Wprawdzie wiedzą czego te święta dotyczą, znają tradycję, ale jej nie rozumieją. Boże Narodzenie to dla nich obce święto. W domach buddystów nie ma choinek, lampek, gwiazdy betlejemskiej, opłatków, czy sianka. Żadne, nawet anglojęzyczne radio, nie nadaje tam kolęd, ani nie śpiewają ich zespoły ulicznych kolędników. Nikt tam nie ulega szalowi zakupów świątecznych, ani presji wręczania prezentów Gwiazdkowych. Tylko nieliczne sklepy w tym okresie udekorowane są bożonarodzeniowymi ozdobami. Mimo, że większość buddystów nie uczestniczy w praktykach świąt Bożego Narodzenia, nie oznacza to, że niektórzy buddyści nie mogą ze względu na swoją religię brać w nich udziału. Jeżeli bliscy i rodzina są katolikami i spędzają święta, buddysta powinien do nich dołączyć -nie izolować się, lecz współuczestniczyć.

2. Najważniejsze święta w buddyzmie

Świąt buddyjskich nie jest zbyt wiele. Dotyczą one jedynie najważniejszych wydarzeń związanych przede wszystkim z Buddą (założycielem buddyzmu). Niemniej jednak każde z nich obchodzone jest bardzo uroczyście i kolorowo. Jest to bowiem religia radości i optymizmu. Za najważniejsze święto buddyjskie uważane jest Wesak. To symbol i jednocześnie pamiątka po przebudzeniu, śmierci i narodzeniu Buddy. Święto Wesak przypada na pierwszą majową pełnię każdego roku. W wielu krajach jest to święto narodowe. Odbywają się wtedy festiwale, a drogami miast przechodzą kolorowe parady z posągami Buddy. Ulice przystrojone są girlandami (dekoracyjnymi, roślinnymi ornamentami w formie podwieszanej wiązanki kwiatów, liści i owoców), a przez turystów oblegane są najważniejsze świątynie buddyjskie. Inscenizowane są także przedstawienia i scenki, w których Budda w humorystyczny sposób poucza o religii zebranych.

Marta Kazanecka Natalia Wątor kl.2C

Za-
trzy-
majcie
się na chwilę
w tym pędzie życia
codziennego, przecież
są święta Narodzenia Bożego,
usiadźcie i w ten czas nie myślcie
jakie popełniście błędy..... tylko po
prostu zaśpiewajcie kolędy, podzielcie
się opłatkiem moi mili i zażywajcie do woli
tej magicznej chwili. Razem się śmieJCie, bawcie
i weselcie, bo przecież czasu na to potem już nie będzie.
Chyba, że znów się zatrzymacie i popatrzycie na wszystko
zupełnie
inaczej

...

Anita Motyka kl.1B

Co nas jeszcze czeka w najbliższych miesiącach ?

Grudzień

(może doczekamy się spełnienia 2 pierwszych wersów ☺)

Grudzień goniąc sanie biegiem,
zasypuje wszystko śniegiem.
I kolędy śpiew radosny
niesie w górę ponad sosny.

Styczeń

Styczeń długim krokiem bieży,
zasy śniegu w polu mierzy.
Dmucha zimnym, mroźnym wiewem,
śpi pod śnieżnobiałym drzewem.

Emilka Zawada kl.1B

ŻYCZENIA NA BOŻE NARODZENIE

Staropolskim obyczajem według ojców naszej wiary, chcemy złożyć Wam życzenia w dniu Bożego Narodzenia. Niech ta gwiazdka betlejemska, która świeci dziś o zmroku, doprowadzi Was do szczęścia w nadchodzącym Nowym Roku.

May your heart be warmed by the sweet magic that Christmas always brings, and may all your dreams be fulfilled. Wishing you a Merry Christmas and a Happy New year!

In the peaceful joys of Christmas, in the stars that shine above, In the wonder of the season, in the gift of God's great love...may you find hope and promise that will fill this Christmas season with very special happiness for you! Merry Christmas and a Happy New Year!

Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia

ŻYCZENIA NA BOŻE NARODZENIE

Dír und deiner Familie wünsche ich an den Weihnachtstagen eine angenehme Zeit im Kreis der Familie und der Freunde, aber auch Ruhe und Zeit zum Entspannen.

TE DESEO TANTA SALUD COMO GOTAS TIENE LA LLUVIA, TANTO AMOR COMO RAYOS DE LUZ TIENE EL SOL Y TANTA SUERTE COMO ARENA TIENE EL MAR. FELIZ NAVIDAD

Mes pensées vont vers toi en cette période de Noël.

*Meilleurs voeux à toi et toute ta famille
et passez d'excellentes vacances.*
